

Asia C-716/19

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

26.9.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Juzgado de lo Mercantil nro 2 de Madrid (Espanja)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

29.7.2019

Kantajat:

ZA

AZ

BX

CV

DU

ET

Vastaaja:

Repsol Comercial de Productos Petrolíferos, S.A.

Pääasian oikeudenkäynnin kohde

Vilpillistä kilpailua koskeva kanne, joka on nostettu Repsol Comercial de Productos Petrolíferos, S.A. -nimistä liikeyritystä (jäljempänä Repsol) (SEUT 101 ja SEUT 102 artikla) vastaan lainvastaisista menettelytavoista, joilla on vahvistettu polttoaineiden vähittäismyyntihintoja.

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde ja oikeusperusta

Perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16.12.2002 annetun asetuksen (EY) N:o 1/2003 (jäljempänä asetus N:o 1/2003) tulkinta todisteiden ja todistustaakan osalta.

Ennakkoratkaisukysymykset

- 1) Voidaanko asetuksen N:o 1/2003 valossa katsoa, että tosiseikoilla, jotka on tutkittu ja todettu toteennäytetyiksi unionin jäsenvaltion kansallisen kilpailuviranomaisen tekemässä päätöksessä – kun tämä viranomaisen toimii SEUT 101 ja SEUT 102 artiklan mukaisesti sille kyseisellä asetuksella ja yhteistyöstä komission ja EU:n jäsenvaltioiden tuomioistuinten välillä annetulla komission tiedonannolla sekä yhteistyöstä kilpailuviranomaisten verkostossa 27.4.2004 annetulla komission tiedonannolla (2004/C 101/03) annettujen tehtävien rajoissa – jonka ylempi tuomioistuin on myöhemmin pysyttänyt ja josta on tullut lopullinen, on täysi todistusarvo ja että niillä on sitova ja ennakkoratkaisun kaltainen vaikutus silloin, kun jokin toinen tuomioistuin antaa ratkaisun myöhemmissä asioissa, jotka liittyvät samoihin tosiseikkoihin?
- 2) Jos kansallinen kilpailuviranomainen antaa ratkaisun sopimusverkostoon liittyvän kilpailusääntöjen rikkomisen olemassaolosta, onko katsottava, ellei sääntöjen rikkoja toisin osoita, että päätös vaikuttaa kaikkiin tähän verkostoon kuuluviin sopimuksiin? Aiheuttavatko toisin sanoen sopimusverkostoista tehtävät päätökset todistustaakan kääntymisen?

Unionin oikeussäännöt, joihin on viitattu

SEUT 101 ja SEUT 102 artikla

Asetus N:o 1/2003

EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tiettyihin vertikaalisten sopimusten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmään 22.12.1999 annettu komission asetus (EY) N:o 2790/1999

Tietyistä säännöistä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin kilpailuoikeuden säännösten rikkomisen johdosta kansallisen lainsäädännön nojalla nostettuihin vahingonkorvauskanteisiin, 26.11.2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/104/EU (jäljempänä direktiivi 2014/104)

Euroopan komission suuntaviivat vertikaalisista rajoituksista (EUVL 2010, C 130, s. 1) (jäljempänä vertikaalisista rajoituksista annetut suuntaviivat)

13 kohta:

”Ratkaiseva tekijä arvioitaessa, sovelletaanko 101 artiklan 1 kohtaa, on kauppaedustajan taloudellinen tai kaupallinen riski niiden toimintojen osalta, joita hoitamaan päämies on kauppaedustajan nimittänyt. Arvioinnin kannalta ei ole merkitystä sillä, onko kauppaedustajalla yksi vai useampi päämies. Myöskään sillä, kuinka sopimuspuolet määrittävät sopimuksensa tai kuinka se määritetään kansallisessa lainsäädännössä, ei ole merkitystä arvioinnin kannalta.”

17 kohta:

”Jos kauppaedustajaan – – kohdistuu yksi tai useampi – – luetelluista riskeistä tai kustannuksista, kauppaedustajan ja päämiehen välistä sopimusta ei katsota edustus sopimukseksi. – – Jos kauppaedustajaan kohdistuu sopimuskohtaisia riskejä, se on riittävä peruste edustajan toteamiselle riippumattomaksi jakelijaksi. – –”

21 kohta:

”Jos kauppaedustaja kantaa vastuun yhdestä tai useammasta – – riskistä, kauppaedustajan ja päämiehen välistä sopimusta ei katsota edustus sopimukseksi sovellettaessa 101 artiklan 1 kohtaa. Kyseisessä tilanteessa kauppaedustajaa kohdellaan riippumattomana yrityksenä ja kauppaedustajan ja päämiehen välinen sopimus kuuluu 101 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan muiden vertikaalisten sopimusten tavoin.”

Komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 81 ja 82 artiklan soveltamiseen liittyvästä yhteistyöstä komission ja EU:n jäsenvaltioiden tuomioistuinten välillä (EUVL 2004, C 101, s. 54) (jäljempänä yhteistyötä koskeva tiedonanto)

Komission tiedonanto yhteistyöstä kilpailuviranomaisten verkostossa (EUVL 2004, C 101, s. 43)

Kansalliset oikeussäännöt, joihin on viitattu

Kilpailun suojelemisesta 17.7.1989 annettu laki (Ley 16/1989, de 17 de julio, de Defensa de la Competencia)

1 § Kielletyt menettelytavat

”1. Kiellettyjä ovat kaikki sopimukset, päätökset tai yhteiset suositukset taikka yhdenmukaistetut tai tietoisesti samansuuntaiset menettelytavat, joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua kansallisilla markkinoilla tai niiden osalla tai joista seuraa tai voi seurata, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy kansallisilla markkinoilla tai niiden osalla, ja erityisesti sellaiset sopimukset, päätökset, suositukset tai menettelytavat

- a) joilla suoraan tai välillisesti vahvistetaan hintoja tai muita kauppaa- tai palveluehtoja
- b) joilla rajoitetaan tai valvotaan tuotantoa, jakelua, teknistä kehitystä tai investointeja
- c) joilla jaetaan markkinoita tai hankintalähteitä
- d) joilla sovelletaan kauppaa- tai palvelusuhteissa samankaltaisiin suorituksiin erilaisia ehtoja, joilla asetetaan jotkin kilpailijat epäedulliseen tilanteeseen muihin nähden
- e) joilla asetetaan sopimusten tekemisen ehdoksi sellaisten lisäsuoritusten hyväksyminen, jotka eivät luonteeltaan tai liiketapojen perusteella liity tällaisten sopimusten kohteeseen.

--”

Tiivistelmä tosiseikoista ja pääasian oikeudenkäynnistä

- 1 Tribunal de Defensa de la Competencia (kilpailuviranomainen, jäljempänä TDC) määräsi 11.7.2001 tekemällään päätöksellä asiassa nro 490/00 Repsolille 3 005 060,52 euron suuruisen sakon siitä, että tämä oli vuodesta 1993 lähtien vahvistanut suoraan vertikaalisesti polttoaineiden vähittäismyyntihintoja jakelijoina oleville huoltoasemille, jotka olivat itsenäisiä yrittäjiä, sillä verukkeella, että kyseessä olisivat niiden kanssa tehdyt komissio- tai kauppaedustajasopimukset – huoltoasemien omistajat ottivat tosiasiallisesti huomattavia riskejä, jotka liittyivät polttoaineen myyntiin kolmansille osapuolille. Repsol määrättiin niin ikään lopettamaan mainittu menettelytapa. Samassa oikeudenkäynnissä määrättiin seuraamuksia myös Cepsa-nimiselle öljy-yhtiölle. Näillä yrityksillä on yli 50 prosentin markkinaosuus hiilivetyjen myynnissä, ja Repsolin markkinaosuus on yli 30 prosenttia.
- 2 Servicio de Defensa de la Competencia (kansallinen kilpailua suojeleva yksikkö) valvoi edellä mainitun päätöksen noudattamista, ja Comisión Nacional de la Competencia (kansallinen kilpailuvirasto, jäljempänä CNC) (nykyiseltä nimeltään Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia) langetti 30.7.2009 tekemällään päätöksellä Repsolille 5 000 000 euron sakon siitä, että se ”oli vahvistanut välillisesti vähittäismyyntihinnan itsenäisille yrittäjille, jotka toimivat sen merkin alla, millä se oli rajoittanut verkkonsa huoltoasemien ja muiden huoltoasemien välistä kilpailua”, sekä velvoitti sen lopettamaan edellä mainitut menettelytavat.
- 3 Tribunal Supremo pysytti edellä mainitun päätöksen 22.5.2015 antamallaan tuomiolla, mistä syystä päätös on lopullinen.

- 4 Samaan aikaan komissio oli aloittanut vuonna 2004 Repsolia vastaan ETY:n perustamissopimuksen 81 artiklan mukaisen menettelyn, jonka kohteena oli polttoaineiden toimittaminen huoltoasemille Espanjassa. Repsolin kyseisessä menettelyssä esittämät sitoumukset todettiin sitoviksi 12.4.2006 tehdyllä komission päätöksellä COMP/B-1/38.348 asetuksen 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja menettely todettiin päättyneeksi.
- 5 Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio (jäljempänä CEEES) ja Asociación de Gestores de Estaciones de Servicio (jäljempänä AGES) tekivät 30.5.2007 komissiolle kantelun, jossa ne väittivät, että polttoaineen toimittajien välillä oli SEUT 101 artiklan vastainen sopimus, että Repsol määräsi huoltoasemille vähimmäisjälleenmyyntihinnat SEUT 101 ja SEUT 102 artiklan vastaisesti ja että Repsol oli jättänyt täyttämättä 12.4.2006 tehdyn komission päätöksen mukaisen pakollisen sitoumuksen olla rajoittamatta ostajan vapautta määrittää myyntihinta. Kantelijoina olevat yhteisöt pyysivät komissiota aloittamaan sitoumusten osalta asetuksen N:o 1/2003 9 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn.
- 6 Komissio hylkäsi CEEES:n ja AGES:n kantelun 28.4.2011 tekemällään päätöksellä. Sen jälkeen kun kantelijat olivat riitauttaneet tämän päätöksen Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa, kyseinen tuomioistuin hylkäsi kanteen 6.2.2014 antamallaan tuomiolla (T-342/11).
- 7 Nyt käsiteltävän asian kantajat väittävät, että Repsol harjoittaa edelleen lainvastaisia hintojen vahvistamista koskevia menettelytapoja.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 8 Kantajat väittävät, että Repsol ei noudata CNC:n päätöksiä ja että se pyrki muuttamaan huoltoasemaverkkonsa ”aidoiksi kauppaedustajiksi”, jotka eivät siis olisi näennäisiä kauppaedustajia vaan ottaisivat liike-elämän riskit kannettavikseen, ja sen sijaan, että se tekisi jälleenmyyntisopimuksia, jotka perustuisivat tämän alan kilpailun takaavaan Platts-hintaindeksiin, se tekee puhtaita kauppaedustajasopimuksia ja pystyy tällä tavoin määräämään vähittäismyyntihinnasta koko maan alueella, kun otetaan sen markkinaosuus huomioon. Ne vaativat ennakkoratkaisukysymyksen esittämistä unionin tuomioistuimelle.
- 9 Repsol väittää, että kyseisten huoltoasemien mahdollisuus antaa alennuksia omasta myyntipalkkiostaan tekee mahdottomaksi sen, että vähittäismyyntihinta olisi vahvistettu lainvastaisesti, ja että kilpailuviranomaisen päätökset vaikuttavat ainoastaan sopimuksiin, jotka kilpailuviranomainen on nimenomaisesti tutkinut, ja nämä päätökset, vaikka ne ovatkin lopullisia, eivät merkitse alustavaakaan näyttöä rikkomuksesta.

Tiivistelmä ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 10 On selvennettävä todistusarvoa, joka asetuksessa N:o 1/2003 annetaan tosiseikoille, jotka todetaan toteennäytetyiksi Euroopan unionin jäsenvaltion kansallisen kilpailuviranomaisen lopullisella päätöksellä SEUT 101 ja SEUT 102 artiklan soveltamista koskevan menettelyn yhteydessä.
- 11 Alusta lähtien menettelyssä, joka johti 11.7.2001 tehtyyn TDC:n päätökseen (asia nro 490/00), Repsolia syytettiin lainvastaisesta menettelytavasta eli hintojen vahvistamisesta määräämällä yleisistä sopimusehdoista siten, että liittymissopimuksia ei koskaan neuvoteltu jakelijan kanssa, jolloin viimeksi mainittu vaikuttaa virheellisesti ”kauppaedustajalta”. Kansallinen kilpailuviranomainen tutki näytettä Repsolin polttoaineiden jakelussa käyttämistä vakiosopimuksista. Tribunal Supremo totesi 17.11.2011 antamallaan tuomiolla, jonka perusteella kyseisestä päätöksestä tuli lopullinen, että ”kun on todettu, että henkilö, jota kutsutaan riidanalaisissa sopimuksissa ’kauppaedustajaksi’ tai ’komissionsaajaksi’, on todellisuudessa riippumaton yritys, joka ottaa riskit kantaakseen, ja että tavarantoimittaja on vahvistanut lopulliset myyntihinnat, ei ole epäilystä siitä, että – – kantajat eivät voisi turvautua aikaisemmassa asetuksessa N:o 1984/83 säädettyihin ryhmäpoikkeuksiin – –. Se, että Repsol on vahvistanut hintoja, ilmenee erityisesti joistain ns. komissiosopimuksista, ja – – [Servicio de Defensa de la Competenciassa] käydyn menettelyn kuluessa on aina todettu, että se määräsi myyntihinnat – – minkä perusteella on lopuksi todettu jälleenmyyjistä, jotka edustavat noin 2,5 prosenttia sen jakeluverkostosta, että hinta, josta määrättiin, oli enimmäishinta, mikä sopi yhteen sen mahdollisuuden kanssa, että huoltoaseman omistaja alentaa hintaa myyntipalkkiostaan. Tämä viimeksi mainittu menettelytapa, joka on otettava vuoden 1997 jälkeen tehtyihin sopimuksiin komission vaatimuksesta, ei muuta TDC:n tekemää luonnehdintaa, joka meidän on kaikilta osin vahvistettava.”
- 12 Komissio oli ilmoittanut kyseisestä viittauksesta siihen, että jakelijoina olevat huoltoasemat eivät olleet todellisia kauppaedustajia, Repsolin sitoumuksista 12.4.2006 tehdyn komission päätöksen alaviitteessä 10, jossa se katsoi, että Repsolia vastaan EY:n perustamissopimuksen 81 artiklan mukaisesti käyty menettely oli päättynyt, että tämä seikka ”edellyttäisi yksityiskohtaisempaa tarkastelua, jotta voitaisiin vahvistaa, voidaanko joitain huoltoasemia pitää ’kauppaedustajina’ ja voivatko ne myöntää alennuksia”, ja viittasi tämän jälkeen kyseisen kansallisen menettelyn tuloksiin, kun siinä todettiin, että joidenkin huoltoasemien ja Repsolin välillä kirjoitetut ”kauppaedustussopimukset” eivät olleet aitoja kauppaedustussopimuksia.
- 13 CNC:n 30.7.2009 tekemässä päätöksessä lueteltiin useita tekijöitä, jotka viittasivat vähittäismyyntihintojen epäsuoraan vahvistamiseen, eli tuotteen hankinta- tai siirtohinnan muodostuminen; palkkioiden ja katteiden vahvistaminen; enimmäis- tai suositushintojen ilmoittamisjärjestelmä; laskutukseen liittyvien huoltoaseman omistajan velvoitteiden siirtäminen toimijalle; öljyalan toimijoiden rooli

alennusten verokohtelussa sekä alennusten antaminen enimmäis- tai suositushinnasta.

- 14 Kyseisessä päätöksessä todettiin, että tutkitut menettelytavat merkitsivät vähittäismyyntihinnan vertikaalista vahvistamista LDC:n 1 §:n ja ETY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 1 kohdan vastaisesti, koska niillä vähennettiin jakelijoiden kannustimia poiketa suositetuista enimmäishinnoista ja saatiin ne soveltamaan niitä kiinteinä tai vähimmäishintoina, minkä osoitti se, että suuri enemmistö huoltoasemista otti nämä suositetut enimmäishinnat käyttöön. CNC suoritti tutkimuksensa sovellettavan unionin lainsäädännön (perustamissopimus, asetus ja direktiivit) ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti, tarkisti taloudellisen ja oikeudellisen asiayhteyden, johon sopimukset kuuluivat, sopimustyyppin ja sopimuksilla käyttöön otetun taloudellisen järjestelyn sekä sopimuspuolten hyväksymien sopimusehtojen ja velvoitteiden kokonaisuuden. Tällä tavoin CNC suoritti vertikaalisista rajoituksista annettujen suuntaviivojen 47 kohdassa säädetyn arvioinnin tutkiessaan, muutettiinko toimijan – tässä tapauksessa Repsolin – asettamalla vaatimuksilla enimmäishinnat kiinteiksi hinnoiksi tai vähimmäishinnoiksi, minkä lisäksi se otti huomioon kyseisten suuntaviivojen johdanto-osan 2.8 kohdassa ja 226–228 kohdassa annetut ohjeet, jotka koskivat markkinaosuuden 30 prosentin kynnsarvoa.
- 15 CNC ei tutkinut ainoastaan sitä, voivatko Repsolin, Cepsan ja BP:n verkostoon sidoksissa olevat huoltoasemat antaa alennuksia myyntipalkkiostaan, vaan tarkasteli unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti tyhjentävästi kaikki mekanismit, jotka tämän oikeuskäytännön mukaan voisivat johtaa siihen, että enimmäis- tai suositushinnaksi ilmoitetusta hinnasta tulee todellisuudessa kiinteä tai vähimmäishinta.
- 16 Kantajat ovat esittäneet sopimusmallin, jota Repsol on tarjonnut koko huoltoasemaverkostolleen – eikä ainoastaan tutkituille huoltoasemille – CNC:n päätöksen täytäntöön panemiseksi tukeakseen väitettä, jonka mukaan tämä päätös vaikuttaa koko verkostoon, joka käyttää samaa sopimusehtoa, eikä ainoastaan CNC:n tutkimiin sopimuksiin.
- 17 Tulee esiin se ongelma, että kansallisen Tribunal Supremen tähänastinen oikeuskäytäntö, joka koskee sen arvioimista, onko kyseessä unionin kilpailuoikeudessa tarkoitettu hintojen vertikaalinen vahvistaminen, on ristiriitainen, mikä tarkoittaa oikeudellista epävarmuutta. On pohdittava, ovatko kansallisten kilpailuviranomaisten – joiden toimintaan sovelletaan yhteistyötä, yhteensovittamista ja yhdenmukaisuutta koskevia perusperiaatteita unionin lainsäädännön mukaisesti – päätökset tärkeä merkki ja jopa alustava näyttö kyseisten yritysten välillä tehdyn sopimuksen yhteensopimattomuudesta kilpailusääntöjen kanssa.
- 18 Unionin tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä ei ole mitään epäilystä siitä, että kun sopimukseen ei sovelleta ryhmäpoikkeusasetusta, sen on välttämättä täytettävä ETY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 3 kohdassa vahvistetut

edellytykset, ja jos se ei täytä niitä eikä siihen sovelleta yksittäispoikkeusta, sopimus on kielletty ja mitätön ETY:n perustamissopimuksen 81 artiklan 2 kohdan nojalla.

- 19 Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskevasta oikeuskäytännöstä on mainittava seuraavat tuomiot:

Tuomio 23.11.2017, Gasorba ym. (C-547/16, EU:C:2017:891). Unionin tuomioistuin totesi, että komission asetuksen N:o 1/2003 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti tietyistä yritysten välisistä sopimuksista tekemä sitoumuksia koskeva päätös ei voi ”laillistaa” kyseisen yrityksen menettelytapaa markkinoilla etenkin taannehtivien vaikutuksien. Julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksessaan, ettei ”komission tekemä sitoumuksia koskeva päätös estä jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisia ja tuomioistuimia päättämästä tapauksesta, missä yhteydessä ne voivat soveltaa SEUT 101 ja SEUT 102 artiklaa ja tarvittaessa todeta niiden rikkomisen.” Hän korosti lisäksi, että kansallinen tuomioistuin voi pitää komission arviointia vahvana viitteenä yritysten välisen sopimuksen kilpailuvastaisuudesta, vaikka se voi päättyä samassa asiassa lisäselvitysten ja perusteellisemmän tutkinnan perusteella täysin tai osittain komission arvioinnista poikkeavaan tulokseen.

- 20 Tuomio 11.9.2008, Tobar e hijos (C-279/06, ECLI:EU:C:2008:485). Tuomiossa todettiin aluksi, että ”koska pääasiassa kyseessä olevan sopimuksen luokittelu kilpailusääntöihin nähden on olennainen kysymys kansallisen tuomioistuimen ratkaistavana olevan oikeusriidan ratkaisemiseksi, [unionin] tuomioistuimen on ensimmäiseksi esitettävä tällaisen luokittelun tekemisen kannalta merkitykselliset kriteerit”, minkä jälkeen tuomiossa vahvistettiin, että ”ratkaisevana seikkana sen selvittämiseksi, onko huoltamoyrittäjä itsenäinen taloudellinen toimija, on päämiehen kanssa tehty sopimus ja erityisesti tämän sopimuksen implisiittiset tai nimenomaiset lausekkeet, jotka koskevat tavaroiden kolmansille osapuolille tapahtuvaan myyntiin liittyvien taloudellisten ja kaupallisten riskien jakautumista. Riskinjakautumista on arvioitava tapauskohtaisesti ja ottamalla huomioon taloudellinen todellisuus eikä niinkään kansalliseen oikeuteen perustuvaa sopimussuhteen oikeudellista luonnehdintaa (asia CEEES, tuomion 46 kohta)”. Tämän jälkeen tuomion 67, 70 ja 71 kohdassa esitettiin päätelmä tutkimuksista, joita tuomioistuinten on tehtävä arvioidessaan vähittäismyyntihinnan määrittämistä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä, kun otetaan huomioon sopimusvelvoitteiden kokonaisuus sekä pääasian osapuolten toiminta, ja selvitettävä, onko oletettu enimmäismyyntihinta todellisuudessa kiinteä hinta tai vähimmäishinta, joka on määritetty välillisin tai peiteltyin keinoin.
- 21 Tuomio 2.4.2009, Pedro IV (C-260/07, EU:C:2009:215): ”Vähittäismyyntihintoja koskeviin sopimuslausekkeisiin voidaan soveltaa asetusten N:o 1984/83 ja N:o 2790/1999 mukaisia ryhmäpoikkeuksia, jos tavarantoimittaja vain asettaa enimmäismyyntihinnan tai suosittelee myyntihintaa ja jos jälleenmyyjällä on näin ollen todellinen mahdollisuus määrittää vähittäismyyntihinta. Tällaisiin

lausekkeisiin ei sitä vastoin voida soveltaa mainittuja poikkeuksia, jos ne johtavat siihen, että tavarantoimittaja vahvistaa suoraan taikka välillisin tai peiteltyin keinoin vähittäismyyntihinnan tai vähimmäismyyntihinnan. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä, kohdistuuko jälleenmyyjään tällaisia pakotteita, ottamalla huomioon kaikki sopimusvelvoitteet taloudellisessa ja oikeudellisessa kontekstissaan sekä pääasian osapuolten toiminta.”

- 22 Tuomio 14.12.2006, CEEES (C-217/05, EU:C:2006:784). Tuomiossa todetaan, että tutkimus, joka kansallisen tuomioistuimen on tehtävä, ei voi rajoittua vain sen tutkimiseen, onko tavarantoimittaja mahdollistanut määrältään olemattoman alennuksen antamisen jakelijan myyntipalkkiosta.
- 23 Euroopan unionin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio 15.9.2005, Daimler Chrysler (T-325/01, EU:T:2005:322).
- 24 Vaikuttaa ilmeiseltä, että oikeuskäytännön perusteella kansallisen kilpailuviranomaisen päätöksiä, joista on lisäksi tullut lopullisia, on pidettävä alustavana näyttönä sopimuksen yhteensopimattomuudesta unionin kilpailulainsäädännön kanssa.
- 25 Toisaalta yhteistyöhenki, jonka on vallittava kilpailuviranomaisten kesken, tulee esiin sekä varsinaisessa unionin lainsäädännössä että Euroopan komission tekemissä päätöksissä.
- 26 Ensinnäkin asetuksen N:o 1/2003 johdanto-osan 15 ja 16 perustelukappaleessa korostetaan erityisesti, että komission ja jäsenvaltioiden kilpailuviranomaisten on muodostettava yhdessä viranomaisten välinen verkosto, joka soveltaa yhteisön kilpailusääntöjä tiiviissä yhteistyössä, ja että verkoston jäsenten on voitava käyttää todisteena myös luottamuksellisia tietoja.
- 27 Direktiivistä 2014/104 ilmenee selvästi, että missä tahansa menettelyssä saadun todisteen on oltava vaateen perusteena siten, että lopullisten hallinnollisten päätösten, joilla todetaan kilpailuoikeuden rikkominen, on sidottava siviilituomioistuinta, joka tutkii tästä rikkomisesta johtuvan kanteen.
- 28 Yhteistyötä koskevalla tiedonannolla tavoitellaan toiseksi lainsäädännön yhtenäistä soveltamista, joten sopimuksia koskevan kansallisen kilpailulainsäädännön rinnakkainen täytäntöönpano ei voi johtaa erilaisiin päätelmiin kuin ne, joihin päädytään unionin oikeuden perusteella.
- 29 Kolmanneksi vastatessaan espanjalaisten tuomioistuinten komissiolle esittämiin kysymyksiin, jotka liittyivät niiden ratkaistavina olevin riitoihin ja jotka koskivat kantelun kohteena olleita hintojen vahvistamista koskevia menettelytapoja ja niiden yhteensopivuutta ETY:n perustamissopimuksen 81 artiklan kanssa, komissio on toistuvasti todennut, ettei ollut asianmukaista esittää huomautuksia kansallisessa kilpailuviranomaisessa vireillä olevasta tutkinnasta eikä tosiseikoista, jotka olivat Espanjan viranomaisten ratkaistavana.

- 30 Toisaalta komissio totesi perustellessaan 28.4.2011 tekemäänsä päätöstä hylätä CEEES:n ja AGES:n Repsolia vastaan 30.5.2007 tekemä kantelu, että CNC oli käsitellyt tätä kysymystä 30.7.2009 tekemässään päätöksessä, jossa oli määrätty Repsolille sakko samoista kantelun kohteena olleista tosiseikoista, ja että se katsoi näin ollen, että kantelun analysointi johtaisi kaksinkertaiseen työhön. Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti tämän näkemyksen tuomiossa T-342/11.
- 31 Tämä tuomioistuin pitää näin ollen ennakkoratkaisukysymyksen esittämistä unionin tuomioistuimelle välttämättömänä.

TYÖASIAKIRJA